

-ग, -गत *a.* having a retrograde motion (as a planet).
 -गति, -गामिन् *a.* 1 winding, meandering. -2 fraudulent, dishonest. (-ति: *f.*) a crooked or tortuous motion, winding gait. -गुल्फः, -ग्रीवः a camel. -वञ्चुः a parrot. -तालम्, -ताली a particular wind-instrument. -तुण्डः 1 an epithet of Gaṇeśa. -2 a parrot. -दंष्ट्रः a boar. -दृश *a.* looking obliquely, squinting. -दृष्टि *a.* 1 squint-eyed, squinting. -2 having a malignant or evil look. -3 envious. (-*f.*) squint, an oblique look. -धी *a.* dishonest, deceitful. -नक्रः 1 a parrot. -2 a low man. -नासिकः an owl. -पद्म a cloth marked with various patterns. -पुच्छः, -पुच्छिकः a dog. -पुष्पः the Palāśa tree. -प्लुत *a.* leaping in curves. -बालधिः, -लाङ्गूलः a dog. -भणितम् prevarication, evasion. -भावः 1 crookedness. -2 deceit. -रेखा a curved line. -वक्त्रः a hog. -संस्थ *a.* placed transversely.

वक्रता, -त्वम् 1 Crookedness. -2 Retrograde motion. -3 Failure, mishap. -4 Perverseness; dishonesty.

वक्रतुः *N.* of a deity.

वक्ति *a.* 1 Equivocating. -2 Speaking falsely, lying.

वक्रित *a.* Bent, crooked.

वक्रिन् *a.* 1 Crooked. -2 Retrograde. -*m.* A Jaina or Buddha.

वक्रिमन् *m.* [वक्र-इमनिच्] 1 Crookedness, curvature. -2 Equivocation, evasion, ambiguity; tortuous, round-about or indirect nature (as of a speech); तद्वन्त्राम्बुज-सौरभं स च सुधास्यन्दी गिरां वक्रिमा Gīt. 3. -3 Cunningness, duplicity, craftiness.

वक्त्रीकृ 8 U. To make crooked, bend (a bow).

वक्त्रीभू 1 P. 1 To become crooked. -2 To retrograde. -वक्त्रीभावः 1 Curve. -2 Dishonest or perverse disposition.

वक्रम्, वक्रय See अवक्रम and अवक्रय.

वक्रोष्णिः *f.*, -वक्रोष्णिका A gentle smile.

वक्ष् 1 P. (वक्षति) 1 To grow, increase. -2 To be powerful. -3 To be angry. -4 To accumulate.

वक्षणम् 1 The breast. -2 Refreshment. -3 Fire. -*f.* pl. 1 The stomach or abdomen. -2 The sides, flank. -3 The bed of a river. -4 A river.

वक्षयः Ved. 1 Invigorating, strengthening. -2 Growing, increasing; growth.

वक्षस् *n.* [वक्ष् असुन् सुच् च Uṇ. 4. 227-228] 1 The breast, bosom, chest; कपाटवक्षाः परिणद्धकन्धरः R. 3. 34. -2 Ved. Strength. -*m.* An ox, a bull. -Comp. -कारः a bag, sack. -जः, -रुह, -रुहः, (वक्षोजः, वक्षोरुह, वक्षोरुहः) the female breast; वक्षोजाम्रं पाणिनाऽऽस्पृश्य Bv. 2. 17; वक्षोजयोर्मन्दता S. D.; मा शबरतक्षणि पीवरवक्षोरुहभरेण भज

गर्वम् Āryā. S.; Mv. 7. 24. -मण्डलिन् *m.* a particular position of hands in dancing. -स्थलम् (वक्ष or वक्षः -स्थलम्) the breast or bosom.

वक्षी Ved. A flame.

वक्ष्, वक्ष्स्व (वक्षति, वक्षति) To go, move.

वक्ष्क् 1 P. 1 To go or move crookedly. -2 To go.

वक्ष्कः 1 The bend of a river. -2 Crookedness, bend, curve. -3 =वक्ष्कः; 'वक्ष्कः पत्याणभागे स्यात्' इति विश्वः. -4 A vagabond. -ड्डा The pommel of a saddle; वक्ष्कवल्लमैक-सवल्गपाणयः Śi. 12. 6.

वगला A goddess worshipped by the Tāntrikas; also ०मुखी.

वगाहः See अवगाह.

वकरः The bend of a river.

वका The pommel of a saddle.

वक्किलः A thorn.

वक्किक्रिः [वक्कि-क्रिन् Uṇ. 4. 67-68] 1 A rib of an animal or building (said to be *f.* only by some). -2 The timber of a roof. -3 A kind of musical instrument (said to be *n.* also in these two senses).

वक्ष्क्षणम् 1 The groin. -2 The joint of the thigh.

वक्ष्क्षुः 1 A small arm or branch of the Ganges. -2 *N.* of the river Oxus; वक्ष्क्षुतीरविचेष्टनैः (*v. l.* for सिन्धुतीरविचेष्टनैः) R. 4. 67.

वक्ष्ग् 1 P. (वक्षति) 1 To go. -2 To limp, be lame.

वक्ष्गाः (*pl.*) *N.* of Bengal proper and its inhabitants; बङ्गातुल्याय तरसा नेता नौसाधनोद्यतात् R. 4. 36; रत्नाकरं समारभ्य ब्रह्मपुत्रान्तगः प्रिये वक्ष्देश इति प्रोक्तः; (see App.)

वक्ष्कः 1 Cotton. -2 The egg-plant. -वक्ष्गम् 1 Lead. -2 Tin; ताम्रं लोहं च वक्ष्कं च काचं च स्वर्णमाक्षिकम् Śiva B. 30. 11. -Comp. -अरिः yellow orpiment. -ज 1 brass. -2 red lead. -जीवनम् silver. -शुल्यजम् bell-metal (कांस्य).

वक्ष्केरिका, वक्ष्केरी A small (cane) basket; वक्ष्केरिका कयाचिद्वालिकया प्राहयित्वा Dk. 2. 2; 'वक्ष्केरी वेन्नपुटिका' इति वैजयन्ती.

वक्ष्घ् 1 Ā. (वक्ष्घते) 1 To go. -2 To go swiftly. -3 To begin. -4 To censure, blame.

वच् I. 2 P. (Ā. also in non-conjugational tenses; in conjugational tenses it is said to be defective in the third person plural by some authorities, or in the whole plural by others; वक्ति, उवाच, अवोचत्, वक्षति, वक्षुम्, उक्त) 1 To say, speak; वैराग्यादिव वक्षि K. P. 10; (oft. with two. acc.); तामूचतुस्ते प्रियमप्यमिथ्या R. 14. 6; sometimes with accusative of words meaning 'speech';